

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **X. D. N.**, zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 5. 2023, č. j. 4 Az 28/2022-30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 7. 9. 2022, č. j. OAM-614/ZA-ZA11-HA13-2022, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany dle ustanovení § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň rozhodl, že doplňkovou ochranu nelze udělit pro existenci důvodů podle ustanovení § 15a zákona o azylu.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji zamítl shora označeným rozsudkem. Rozsudek městského soudu (stejně jako níže uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu) je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku včasnou kasační stížnost z důvodů obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatel primárně poukazoval na vady rozsudku městského soudu a rozhodnutí žalovaného. Podle stěžovatele dále nebyl

v řízení dostatečně zjištěn skutkový stav věci. Městský soud ani žalovaný se také nedostatečně vypořádali s tvrzeným azylovým příběhem a újmou, která stěžovateli potenciálně hrozí po návratu do Vietnamu. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu, jakož i rozhodnutí žalovaného.

IV.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém se v plném rozsahu ztotožnil se závěry městského soudu. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl, pokud neshledá důvody pro odmítnutí.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013-18, ze dne 19. 6. 2014, č. j. 7 Azs 13/2014-52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Uvedené závěry jsou aplikovatelné i po novele soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021-30, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021-36, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34, ze dne 14. 10. 2021, č. j. 2 Azs 171/2021-47 atp.).

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4)

pokračování

v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Městský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Městský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] Ve vztahu k námitkám poukazujícím na vady rozhodnutí městského soudu a žalovaného odkazuje soud na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013-26, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004-37, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52. Zdejší soud je názoru, že jak rozhodnutí žalovaného, tak i rozsudek městského soudu požadavkům této judikatury plně dostály. Rozsudek městského soudu reaguje na všechny žalobní body vytvořením uceleného argumentačního rámce, což shora označená judikatura výslovně připouští. Nesouhlas stěžovatele s věcnými závěry městského soudu pak nepředstavuje důvod pro zrušení jeho rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013-30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010-163 atd.).

[10] I postup při zjišťování skutkového stavu věci má oporu v judikatuře zdejšího soudu, srov. např. rozhodnutí ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-42, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004-65, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004-43, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008-66. Žalovaný a městský soud důkladně zkoumali veškeré okolnosti dané věci, přičemž zohlednili i stěžovatelem akcentované skutečnosti a podklady. V řízení nedošlo ani k jiným podstatným vadám s vlivem na výsledek daného řízení (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007-60, ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008-83, č. 2406/2011 Sb. NSS, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112, ze dne 27. 8. 2019, č. j. 1 Azs 343/2018-28). V souladu s právní úpravou a judikaturou postupovali žalovaný a návazně městský soud i v dalších ohledech. Plně respektovali i východiska judikatury vztahující se ke specifikům zjišťování skutkového stavu, resp. dokazování v azylovém řízení (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 7. 2015, č. j. 4 Azs 114/2015-27, rozsudek ze dne 13. 7. 2016, č. j. 1 Azs 111/2016-32, usnesení ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, nebo rozsudek ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58) a ta správně aplikovali na zjištěný skutkový stav věci, který má plnou oporu ve správním spisu. To platí i pro skutková zjištění o povaze pobytu stěžovatele v České republice – k tomu zejm. zpráva o provedeném šetření cizinecké policie ze dne 6. 9. 2022, na č. l. 83-86, která vylučuje pravdivost tvrzení stěžovatele o nutnosti setrvání za účelem péče o jeho syna. Postup správního orgánu nelze shledat ani rozporný s § 196 Příručky UNCHR (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57, či ze dne 14. 9. 2023, č. j. 10 Azs 122/2023-23).

[11] Žalovaný a návazně i městský soud se důkladně zabývali i splněním podmínek pro udělení azylu dle § 12 až § 14 zákona o azylu. Městský soud správně dovodil, že stěžovatel v řízení neodvozoval svůj azylový příběh od situace v zemi původu, ale hovořil o potřebě udělení azylu za účelem možnosti setrvání v ČR. V azylovém řízení proto nebylo nutné, aby se žalovaný důkladně zabýval situací v zemi původu. Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích řízení o udělení mezinárodní ochrany vychází (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či rozsudek ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57). Žalovaný se důkladně zabýval i otázkou možného udělení azylu za účelem sloučení rodiny, humanitárního azylu a doplňkové ochrany. I v tomto ohledu postupoval v souladu s právní úpravou a judikaturou. Ze spisu nevyplývalo, že by stěžovatel měl v ČR rodinné příslušníky, kterým byl udělen azyl, proto nebylo možné udělit azyl podle § 13 (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2003, č. j. 4 Azs 6/2003-55, č. 28/2003 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2004, č. j. 4 Azs 147/2004-81, č. 388/2004 Sb. NSS). Humanitární azyl je poté ze své povahy výjimečný institut, který se uděluje například osobám těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně zasaženy humanitární katastrofou, a je koncipován jako dobrodíní státu, a nikoli jako právo žadatele na přiznání azylu (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010-92, ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011-47, ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016-31).

[12] Stran doplňkové ochrany lze rovněž odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na rozhodnutí ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 463/2004-43, ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 Azs 31/2010-69, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007-71, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68 atp.

[13] Oporu v judikatuře mají i závěry ohledně naplnění vylučovací klauzule podle § 15a zákona o azylu. V tomto ohledu se žalovaný, resp. městský soud náležitě zabýval povahou trestné činnosti stěžovatele a svůj závěr, že se jedná o vážný zločin ve smyslu zákona o azylu logicky a patřičně odůvodnil (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, č. 2174/2011 Sb. NSS, jakož i rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 31. 3. 2011, č. j. 4 Azs 60/2007-136, ze dne 30. 8. 2021, č. j. 8 Azs 192/2020-48, ze dne 25. 5. 2020, č. j. 10 Azs 367/2019-31, ze dne 26. 8. 2020, č. j. 3 Azs 83/2019-30, ze dne 19. 11. 2020, č. j. 1 Azs 183/2020-62, ze dne 20. 1. 2021, č. j. 10 Azs 198/2020-36 atp.). Navazující úvahy žalovaného a městského soudu ohledně důsledků naplnění vylučovací klauzule stran zjišťování skutkového stavu také konvenují judikatuře zdejšího soudu – srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, č. 2174/2011 Sb. NSS, a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2011, č. j. 4 Azs 60/2007-136, ze dne 30. 8. 2021, č. j. 8 Azs 192/2020-48, č. 4248/2021 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2020, č. j. 10 Azs 367/2019-31, ze dne 26. 8. 2020, č. j. 3 Azs 83/2019-30, ze dne 19. 11. 2020, č. j. 1 Azs 183/2020-62, ze dne 20. 1. 2021, č. j. 10 Azs 198/2020-36, či usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 1. 2021, sp. zn. III. ÚS 3420/20. Nejvyšší správní soud přitom již v minulosti obdobné obavy občanů Vietnamské socialistické republiky z návratu do vlasti vyhodnotil jako liché (viz usnesení

pokračování

Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2014, č. j. 9 Azs 27/2013-27, či ze dne 23. 11. 2016, č. j. 6 Azs 139/2016-28). V tomto ohledu ostatně nelze přehlédnout, že stěžovatel na důsledky spojené s návratem do Vietnamu ve správním řízení ani nepoukazoval, zmínil je až v žalobě, a to v obecné rovině, aniž by měl pro svá tvrzení oporu (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 14. 10. 2021, č. j. 9 Azs 140/2021-32, ze dne 26. 2. 2020, č. j. 10 Azs 217/2019-77, ze dne 23. 11. 2016, č. j. 6 Azs 139/2016-28, ze dne 6. 2. 2014, č. j. 9 Azs 27/2013-27, ze dne 12. 10. 2022, č. j. 6 Azs 387/2021-32 atp.). Jak přitom uvedl soud např. v usnesení ze dne 12. 10. 2022, č. j. 6 Azs 387/2021-32, s obdobnými neurčitými námitkami ze strany stěžovatelů vietnamské státní příslušnosti páchajících drogovou trestnou činností se Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací činnosti setkává opakovaně a nepovažuje je za relevantní a věrohodné (např. usnesení ze dne 14. 10. 2021, č. j. 9 Azs 140/2021-32, bod [15], ze dne 26. 2. 2020, č. j. 10 Azs 217/2019-77, bod [27], ze dne 23. 11. 2016, č. j. 6 Azs 139/2016-28, ze dne 6. 2. 2014, č. j. 9 Azs 27/2013-27, bod [10]). Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel žádost o mezinárodní ochranu podal až poté, co mu hrozilo vyhoštění. Jak přitom vyplývá z judikatury, řízení o udělení mezinárodní ochrany nelze zaměňovat s jinými způsoby legalizace pobytu na území ČR (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, či ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94). Nejvyšší správní soud souzní i s dalšími závěry žalovaného a městského soudu. Jejich postup v celkovém souhrnu odpovídá požadavkům právní úpravy a navazující judikatury.

[14] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[15] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4., usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021, č. j. 9 Azs 32/2021-32). Stěžovatel ve věci úspěch neměl, a proto mu náhrada nákladů nenáleží. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2023

Tomáš Foltas
předseda senátu